

Probă scrisă la limba și literatura slovacă
Sesiunea iunie – iulie 2006 Profil real
Maturitná skúška zo slovenského jazyka a literatúry
Reálny smer

Varianta 2 / Druhý variant

- ♦ **Všetky témy sú povinné. Z úradu : desať bodov.**
- ♦ **Čas na vypracovanie : 3 hodiny.**

I. 35 bodov

...Oblôčik matere Jozefa Maka vydychoval ustaté , zomdlené, žlté svetlo a chladná hmla sa čudovala , tichšie si líhala na zem pod týmto oblokom. ...Iba hviezdy sa výrazne chveli nad vlhkým štítom strechy, hoci mali len také svetlo ako oblôčik na chalupe vdovy po Jozefovi Makovi. A keď nad Hudákovom rozknísal sa ospalý vietor a pobral sa ponad dolinu k východu, vtedy zaboľelo materino lono naposledy a narodil sa Jozef Mak. ...Jozef Mak, obyčajný človek, milión, ktorého nečaká na svete nik a nik ho spomínať nebude, keď sa do života vráti. Jozef Mak: milión. Čo sa spomína len ako ľudstvo, a nikdy nie ako človek.

Jozef Cíger Hronský – Jozef Mak

Predstavte román majúc na zreteli nasledovné: **1.**Slová Alexandra Matušku, keď hovorí, že: *u Hronského človek život podstupuje, to znamená , že trpí.* **2.** Obraz malého človeka, trpiteľa. Filozofia románu. **3.** Vzťah Jozefa k ostatným postavám v románe. **4.** Analyzujte citát: ***Trp, Jozef Mak. Človek – milión si, nuž vydržíš všetko, keďže nie je pravda, že najtvrdší je kameň, najmocnejšia je oceľ, ale pravda je, že najviac vydrží na svete obyčajný Jozef Mak.***

II. 10 bodov

Vyberte si jednu z nasledujúcich činností, ktorá vás najviac zaujala a napíšte o nej aspoň 5 viet: *šport, čítanie, tanec, kreslenie.*

III. 20 bodov

1. Použite vo vetách homonymá: *chváli – chvály, holí – holý..*
2. Nájdite synonymá k slovám : *kaziť, namáhať sa, potok, práca.*
3. Vysvetlite frazeologizmus: *Chránil si ho, ako oko v hlave.*
4. Utvorte zdobneniny od slov: *šatka, topánka, kolíska, kniha.*
5. Doplňte vynechané i/í, y/ý : *vesm_r, dus_čnany, kor_sť, r_chlosť, kr_žovatka.*

IV. 25 bodov

Charakterizujte Martina v diele *Detvan* od Andreja Sládkoviča. Majte na zreteli jeho fyzický vzhľad, jeho vlastnosti, lásku k prírode a k slovenským tradíciám : *Keď mi opasok pekný vezmete,/ tým na dvoje moje telo pretnete: / to nie! – prisahám, všetci svätí.*